

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.IV.20.977/2019/6.

**A tanács tagjai:**

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Molnár Tibor Tamás előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

**A felperes:**

...

**A felperes képviselője:**

Dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd

**Az alperes:**

...

**Az alperes képviselője:**

Dr. Tóth Péter Bence Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tóth Péter Bence ügyvéd)

**A per tárgya:**

Személyiségi jog megsértése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:**

A felperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.453/2018/7/II.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

Fővárosi Törvényszék 69.P.21.054/2017/22.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.400 (huszonötezer-négy száz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak - külön felhívásra - megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## **Indokolás**

### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felperes az ... megbízásából 2015. szeptember 8-án felvételeket készített ... a bevándorlással összefüggésben elrendelt rendőri biztosítási intézkedés hatálya alatt álló személyekről. A felvételkészítés közben e személyek közül több százan - a rendőrsorfallal szembe - futni kezdtek a határ felé. Ennek során egy férfi meglökte a felperest, aki ezt követően megrúgott egy mellette elfutni igyekvő fiút és egy kiskorú lányt is. Ezután további felvételek készítése érdekében távolabb ment, ahol egy férfi - gyermekével a karjában - kiszabadította a hátizsákját az őt visszatartó rendőr kezéből, és egyensúlyát veszítve futni próbált a felperes irányába. A felperes félig elfordulva a bal lábát a férfi haladási irányába emelte, aki a gyermekkel a karjában elesett.
- [2] A felperes magatartásáról a helyszínen dolgozó újságírók számos felvételt készítettek, amelyek elterjedtek az interneten és közfelháborodást váltottak ki bel- és külföldön egyaránt.
- [3] Miután a felperes személye körüli médiavisszhang alábbhagyott, a felperes díjat vett át a ... Filmszemlén a „...” című dokumentumfilmért, amelynek készítésében szerkesztőként működött közre. A díjátadás kapcsán az alperes által nyomtatott és online formátumban is kiadott ... sajtótermékben 2016. október 23-án „Heti abszurd: kuruttyolás éjjel-nappal” címmel cikk jelent meg, amely úgy mutatta be a felperest, hogy „ő az a nő, aki 2015. szeptember elején a ... határnál felrúgta a szíriai .... A szíriai férfi a fiát magához ölelve próbált elfutni a rendőrök elől, amikor ... elgáncsolta az apát.” Az írás kitért a felperessel szemben indult büntetőeljárásra és kritikával illette, hogy még nem született jogerős ítélet. Emlékeztetett arra, hogy a felperes többször is elnézést kért a tettéért, a munkahelyéről el is bocsátották és azt tervezte, hogy elköltözik Magyarországról, azonban mégis itt maradt és díjat vett át annak ellenére, hogy azt a film készítői közül más is megtehetette volna. Áttekintette és kritizálta, hogy a felperes díjátvételére egyes politikusok, politikai pártok és a közmédia miként reagált. Ennek keretében ismertette - egyebek mellett - az Együtt közleményét, amely arról szólt, hogy „... nem adhat egy háború elől a gyermekével a karjaiban menekülő embert kigáncsoló operatőrnek díjat.” A cikk illusztrációként egy képet is közzétett azzal a képaláírással, hogy „Amikor ... felrúgja a menekülteket - B... (kínai művész) alkotása.” A kép a felperest ábrázolja, amint éppen elgáncsolja a gyermekével a karján futó férfit.
- [4] A felperessel szemben a cikk tárgyát képező magatartása miatt büntetőeljárás indult, amelynek során - szakértő bevonásával - tisztázódott, hogy a felperes valójában nem rúgta fel a gyermekével a karján futó férfit, hanem csak gáncsolási céllal a haladási irányába emelte a bal lábát.

### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [5] A felperes módosított keresete annak megállapítására irányult, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét és a becsületét a cikkben foglalt azon valótlan és sértő tényállításával, hogy felrúgta, elgáncsolta a gyermekével a karján futó férfit, továbbá ... olyan személyként díjazta őt, mint aki elgáncsolta egy gyermekével a karján menekülő embert. Kérte annak megállapítását is, hogy a cikkben elhelyezett kép és az ahhoz kapcsolódó képaláírás megsértette a jóhírnevét azzal, hogy olyan személyként mutatták be, mint aki elgáncsolta egy gyermekével a karján futó férfit. Kérte az alperest elégtétel adására, továbbá 700.000 forint sérelemdíj és járulécai megfizetésére kötelezését.
- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy nem állított valótlanúságot, hiszen a felperes - nem vitásan - valóban megrúgott két menekülő személyt, így a személyiségi jogai nem sérültek.

## **Az első- és másodfokú ítélet**

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.
- [8] A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság az első- és az utóbb megszületett másodfokú büntetőbíróvási határozatok alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes azért lendítette a lábát a gyermekét a kezében tartó férfi irányába, mert akadályozni kívánta őt a továbbhaladásban, így a felperes alap nélkül tagadta ezt. A cikk azon megfogalmazása, hogy a felperes „elgáncsolta”, „kigáncsolta”, „felrúgta” a gyermekével a karján futó férfit, kifejezőmódjában nem volt indokolatlanul bántó. Az írás a PK 12. számú állásfoglalásban írt szempontok alapján publicisztikának minősül, amely nem a ... eseményekről, a felperes ellen indult büntetőeljárásról vagy a díjátadóról tudósított, hanem ismertette és kritizálta a díjátadással kapcsolatos reakciókat, valamint a felperes felelősségre vonásának elhúzódsát. Bár a felperes személyét a múltbeli, közéleti vitát kiváltó magatartásán keresztül azonosította, az írás célja nem az volt, hogy őt negatív színben tüntesse fel, hanem az, hogy kifejezze a szerző véleményét a díjátadással kapcsolatos reakciókról. Az, hogy e magatartást gáncsolásként írta le, összességében nem tényállítás, hanem a közügyek szabad megvitatása körébe tartozó véleménynyilvánítás volt, amely a cikk megírásakor kellő ténybeli alappal rendelkezett. A felperes viselkedése ugyanis a közbeszéd részévé vált, abban a kérdésben pedig közéleti vita alakult ki, hogy a felperes valóban felbuktatta-e a gyermekével a karján menekülő férfit. E vita részeként az alperes értékelhette úgy a nyilvánosságra került felvételeket, hogy a felperes elgáncsolta a férfit, amelyet megerősített, hogy a felperes ugyanezen alkalommal - nem vitásan - más személyeket is megrúgott, továbbá a magatartásáért többször elnézést kért. Az alperesnek nem volt olyan kötelezettsége, hogy e kérdésben a büntetőeljárás során beszerzett szakvéleménnyel egyezően foglaljon állást, ezen eljárás részletei nem is voltak közismertek. Erre tekintettel a sérelmezett közlések, továbbá a cikk részét képező kép és képaláírás a 7/2014. (III.7.) és 13/2014. (IV.18.) AB határozatra is figyelemmel a véleménynyilvánítási szabadság oltalma alatt álltak, így azok nem sértették a felperesnek sem a jóhírnevét, sem pedig a becsületét.

## **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [9] A felperes a felülvizsgálati kérelmében azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet - az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően - helyezze hatályon kívül, és elsődlegesen hozzon a keresetének megfelelő új határozatot, másodlagosan utasítsa az eljáró bíróságokat a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 4. § (1) bekezdését, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését.
- [10] Érvéle szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelve, tévesen utasították el a jóhírnév és a becsület megsértése miatt előterjesztett keresetét. A jogerős ítélet figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes megtévesztő módon, szenzációhajhász jelleggel szerkesztette meg a cikket, amelyben egy lelketlen, empátiára képtelen személynek mutatta őt be és olyan cselekményt tulajdonított neki, amellyel meg sem vádolták. Az írás célja kizárólag az volt, hogy őt negatív színben tüntesse fel, méghozzá egy olyan esemény, a közreműködésével készült film díjazása kapcsán, amely őt pozitívan érintette.
- [11] Az eljáró bíróságok nem tettek eleget az indokolási kötelezettségüknek, nem adtak magyarázatot arra, hogy az alperes valótlán és sértő tényállításai miatt nem járt a jóhírnevének sérelmével, továbbá miért nem sérült a becsülethez fűződő joga. Tévesen alkalmazták a PK 12. számú állásfoglalást is, hiszen az „elgáncsolás”, „kigáncsolás” és „felrúgás” kifejezéseket nem a szöveggörnyezetükből kiragadva, hanem a teljes szöveg tükrében, az olvasóközönség szemszögéből kellett volna értelmezni, ez alapján pedig egyértelmű, hogy egy gyermekével a karján futó személy felrúgása

rendkívül negatív megítélés alá esik. Az, hogy mi volt a sérelmezett írás műfaja, nem bír jelentőséggel, a jóhírnevet és a becsületet ugyanis egy publicisztikában sem lehet megsérteni.

- [12] Megsértették az eljáró bíróságok a Pp. 4. § (1) bekezdését, hiszen a büntetőjogi felelősséget tévesen megállapító alsóbbfokú büntetőítéletek csak abban a kérdésben rendelkeztek kötőerővel, hogy ő elkövetett-e bűncselekményt vagy nem (EBH2006.1520., BH2003.457.). Ezért azt a lényeges kérdést, hogy lendítette-e a lábát a gyermekével futó férfi felé, és megrúgta-e őt, az eljáró bíróságoknak a bizonyítékok mérlegelésével önállóan kellett volna eldönteniük, e körben nem hagyatkozhattak volna a téves büntetőítéletekre, különös figyelemmel arra, hogy a láblendítés nem is képezte a vád tárgyát. Az, hogy az alperes a magatartását - helytelenül - befejezett rúgásként mutatta be, nem minősül lényegtelen tévedésnek, hiszen nem mindegy, hogy valaki ténylegesen felrúg-e egy gyermekkel a karján futó személyt vagy csak védekezési céllal hátralép.
- [13] A jogsértések következményeként indokolt az általa kért elégtétel és sérelemdíj, hiszen az alperes széles nyilvánosságot kapott, jelenleg is elérhető, valótlán tényállítása miatt folyamatosan magyarázkodnia kell, a társadalmi megítélése súlyosan megromlott.
- [14] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult, annak helyes indokai alapján.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [15] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, ezért kizárólag abban foglalt állást, hogy az a felülvizsgálati kérelemben írt indokok miatt sérti-e az ott megjelölt jogszabályokat.
- [16] A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak szerint.
- [17] A felperes mindenekelőtt azt sérelmezte, hogy a jogerős ítélet elutasította a jóhírnévhez és a becsülethez fűződő jogának megsértése miatt előterjesztett keresetét. Azt azonban, hogy ez - álláspontja szerint - melyik anyagi jogszabályi rendelkezést sérti, nem jelölte meg. Ezért ebben a körben a felülvizsgálati kérelem hiányos volt: nem felelt meg a Pp. 272. § (2) bekezdésének. Erre tekintettel a Kúria figyelmen kívül hagyta a felperes azon hivatkozásait, amelyekben a jóhírnév- és becsületsértésre alapított keresetének teljesítését kérte (1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. és 4. pontjai).
- [18] A felülvizsgálati kérelem azon része érdemben elbírálható volt, amelyben a felperes úgy érvelt, hogy a jogerős ítélet a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével, a Pp. 164. § (1) bekezdését és a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértve utasította el a jóhírnév és becsület megsértése miatt előterjesztett keresetét, ez az érvelés azonban nem foghatott helyt. A bizonyítás eredményének felülmérlegelésére csak az adott volna alapot, ha a korábbi értékelés kirívóan okszerűtlen, kifejezetten iratellenes, vagy nyilvánvalóan ellentétes a logika alapvető szabályaival (BH1999.44), ilyen hibát azonban a Kúria nem észlelt.
- [19] Ahogy arra a jogerős ítélet is helyesen utalt: a bizonyítékok mérlegelése során abból kellett kiindulni, hogy az Alaptörvény IX. cikke, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: a Ptk.) 2:44. §-a, és az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a közösséget érintő kérdések megvitatásának szabadságát széles körben biztosítani kell [7/2014. (III.7.) AB számú határozat, 28/2014 (IX.29) AB számú határozat]. A keresettel érintett cikk megírásának időpontjában a menekültválság, és az ahhoz szorosan kapcsolódó események, így a felperes video- és képfelvételeken rögzített magatartása bel- és külföldön is egyaránt heves közéleti viták középpontjába került. Mivel a perrel érintett cikk sérelmezett része a felperes magatartását, és annak következményeit mutatta be, az részét képezte ennek a közéleti vitának. Ezért a sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság korlátozása csak igen szűk körben volt indokolt: akkor, ha a cikk szerzője kifejezetten tudatában volt a sérelmezett közlés valótlanságának (tudatosan hamis közlés), vagy ha a foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények

valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta [36/1994. (VI.24.) AB számú határozat indokolásának III/2. pontja]. A keresettel érintett cikk azonban egyik esetkörbe sem sorolható. A sérelmezett - írásos és képi - közlések a felperes magatartásáról készített, széles körben hozzáférhető video- és képfelvételeken alapultak, amelyekből okszerűen lehetett arra következtetni, hogy a felperes gáncsolta el, felrúgta a gyermekével a karján futó férfit. Azt, hogy a felperes valójában nem gáncsolta el és nem rúgta fel a személyt, hanem csupán megkísérelte azt, kizárólag a büntetőeljárás során elvégzett szakértői vizsgálattal lehetett tisztázni. Az azonban az alperestől nem volt elvárható, hogy a következtetések közlése előtt a több szemszögből elkészített, megkérdőjelezhetetlen hitelességű video- és képfelvételeket szakértői vizsgálatnak vesse alá. Ezért e felvételekből levont következtetése nem minősült tudatosan hamis közlésnek, és nem sértette meg a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából eredő gondosság követelményét sem. Erre tekintettel a jóhírnévsértésre alapított keresetet elutasító jogerős ítélet - kirívó mérlegelési hiba hiányában - nem volt ellentétes a Pp. 164. § (1) bekezdésével és a Pp. 206. § (1) bekezdésével.

- [20] Okszerűen jutott a jogerős ítélet arra a következtetésre, hogy az alperes nem sértette meg a felperes becsületét. Az „elgáncsolás”, „kigáncsolás” és a „felrúgás” kifejezések ugyanis - a kifejtett okok miatt - a cikk megírásának időpontjában kellő ténybeli alappal rendelkeztek és a kifejezőmódjukban nem voltak indokolatlanul bántók, így nem jártak a felperes becsületének sérelmével.
- [21] Alaptalan a felperes azon érvelése is, hogy az eljáró bíróságok a Pp. 4. § (1) bekezdésének megsértésével utasították el a keresetét. A Pp. 4. § (1) és (2) bekezdései ugyanis csupán azt mondják ki, hogy a polgári perben eljáró bíróságot más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti, továbbá azt rögzítik, hogy e bíróság nem állapíthatja meg, hogy az elítélt - a büntetőbíróság jogerős ítéletével szemben - nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Mindez - a bírói gyakorlat, így a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eseti döntések szerint is - azt jelenti, hogy minden más kérdésben a polgári bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján maga állapítja meg a tényállást. Ennek során a Pp. szabad bizonyítási rendszerében minden olyan bizonyítékot felhasználhat, amely megítélése szerint alkalmas a per eldöntéséhez szükséges tények tisztázására, így bizonyítékként értékelheti - egyebek mellett - más hatóság vagy a büntetőbíróság jogerős határozatát is, hiszen mindezt a Pp. 4. § (1) bekezdése nem zárja ki. Az eljáró bíróságok tehát jogszabálysértés nélkül értékelték bizonyítékként és fogadták el az ítélezésük alapjaként a felperessel szemben indult büntetőeljárásban született határozatokat.
- [22] Nem foghatott helyt a felperes azon érvelése sem, amely szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését. Az eljáró bíróságok ugyanis teljes körűen eleget tettek az indokolási kötelezettségüknek: rögzítették a tényállást, és az abból figyelembe vett körülményeket, valamint a levont következtetésekről is számot adtak. Önmagában az indokolási kötelezettség megsértése nem állapítható meg amiatt, hogy a levont következtetéssel a fél nem ért egyet.
- [23] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

### **Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat**

- [24] Pp. 4. § (1), (2) bekezdés, 164. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, 1/2016. (II.15.) PK vélemény

### **Záró rész**

- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

- [26] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálattal élő felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes ügyvédi képviseletével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [27] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes felperes köteles az államnak megtéríteni.

Budapest, 2020. november 11.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bírósági ügyintéző